

مقدمه

رهبری از اساسی‌ترین موضوعات در تحقیقات سازمانی و مدیریتی محسوب می‌شود. یکی از رویکردهای نوین در عرصه رهبری، تحت عنوان رهبری دانش محور می‌باشد. فرآیند رهبری و مدیریت اثری مستقیم بر توانایی‌های آموزشی، پژوهشی و بالطبع درمانی در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور در ایجاد جو مطلوب سازمانی و نهایتاً موفقیت آن‌ها دارد. مدیریت ضعیف در سیستم‌های بهداشتی درمانی همانند یک سلول سرطانی در حال پیشرفت باعث ایجاد مسمومیت در سیستم شده و باعث عدم رضایت کارکنان و فرسودگی شغلی آنان می‌گردد. با توجه به تأکید اعضای هیئت علمی و دانشجویان برای کارآمد بودن یک رهبر پزشکی و همچنین لزوم آشنایی اساتید و دانشجویان پزشکی با مفاهیم رهبری و تربیت آنها به عنوان رهبران کارآمد به نظر می‌رسد ارائه دروس رهبری و مدیریت به صورت رسمی به منظور ارتقاء کیفیت آموزشی در دوره آموزش پزشکی یا به صورت دوره‌های آموزش مداوم امری ضروری و منجر به توانمندسازی می‌شود. هنر خاص یک رهبر آموزش عالی این است که در انگیزه دادن و الهام بخشیدن به اعضاء هیئت علمی، معاونان، رؤیسان دانشکده‌ها، مدیران گروه و کارکنان جهت هرچه بهتر رسیدن به موفقیت سازمانی توانا باشد (۱). ضرورت توجه به مرجعیت علمی از اهمیت آموزش عالی به عنوان مسأله‌ای حیاتی، نیروی محرکه پیشرفت، رفاه و استقلال واقعی جامعه نشأت می‌گیرد. مرجعیت علمی سنگ بنای نظام دانشگاهی است. مرجعیت علمی، بهره‌برداری بهینه از مجموعه منابع کشور برای حرکتی منظم از وضعیت موجود به جایگاه علمی، در قالب نقشه جامع علمی کشور است (۲). در این میان سازمان‌های دانش‌محور با تأکید بر مدیریت دانش و استفاده از مدل سرآمدی از فرصت‌های ایجاد شده به منظور کسب مزیت رقابتی جهت ادامه بقا و مقابله با شرایط متغیر محیطی به نفع خود استفاده می‌کنند (۳). رهبری دانش حاکی از تغییر چشمگیر چالش‌های

فراروی مدیران در راستای ارزش آفرینی برای سازمان طی سال‌های اخیر می‌باشد.

لطیفی و همکاران (۱۳۹۷)، در پژوهشی با عنوان «استخراج و اولویت‌بندی راهبردهای نیل به مرجعیت علمی ایران با روش تحلیل عملکرد- اهمیت» به این نتایج دست یافتند که؛ براساس بیانات مقام معظم رهبری، ۱۴ راهبرد اساسی برای نیل به مرجعیت علمی شناسایی شد که راهبردهای «وحدت حوزه و دانشگاه»، «نهضت نرم‌افزاری و تولید علم»، «تحول در آموزش و پرورش» و «تحول در نظام تعلیم و تربیت» باید در اولویت قرار گیرند و راهبردهای «مدیریت نظام مند عرصه علمی» و «جذب و حمایت نخبگان» باید با میزان توجه کنونی ادامه یابند و راهبردهای سوم شامل راهبردهای «اسلامی‌سازی علوم» و «تبادل علمی و دیپلماسی علمی» و راهبردهای «تحول در حوزه علمیه»، «تاسیس دانشگاه اسلامی»، «گفتمان‌سازی علمی»، «آزاداندیشی»، «یادگیری از غرب ولی شاگرد نماندن» و «تاسیس شرکت‌های دانش بنیان و تجاری‌سازی علم و فناوری» راهبردهای دارای اولویت چهارم را شامل می‌شوند (۲).

یحیی‌پور و همکاران (۱۳۹۶)، در پژوهشی با عنوان «شناسایی حیطه‌های مرجعیت علمی در دانشگاه علوم پزشکی بابل» که بر روی روسا، معاونین، مدیران و اساتید دانشگاه علوم پزشکی بابل انجام دادند، به این نتایج دست یافتند که؛ برخی حیطه‌های قابل مرجعیت علمی در دانشگاه علوم پزشکی بابل شامل توسعه دانش سرطان، پزشک خانواده، مراقبت‌های نوزادان، تشخیص ژنتیک، جراحی قلب و مداخلات قلب اطفال، پیوند کلیه و مغز استخوان می‌باشند (۳).

تابان و همکاران (۱۳۹۵)، در پژوهشی با عنوان «شناسایی مؤلفه‌های مرجعیت علمی در آموزش عالی ایران با رویکرد داده بنیاد» که بر روی ۱۵ نفر از خبرگان و متخصصان حوزه منابع انسانی انجام دادند، به این نتایج دست یافتند که؛ مرجعیت عملی به عنوان پدیده محوری شامل اخلاق‌گرایی، سلامت روحی و

روانی، مهارت، نگرش، انگیزش درونی و خلاقیت فردی است و برای ایجاد آن بایستی عوامل علی اثرگذار (عوامل انگیزاننده) بر مرجعیت علمی شامل نظام انگیزش و پاداش، شایسته سالاری و فضای آزاد اندیشی را مورد توجه قرار داد(۴).

احمدی و همکاران (۲۰۲۰) در پژوهشی تحت عنوان «چالش‌ها و فرصت‌های کسب مرجعیت علمی در علوم پزشکی» به بررسی این موضوع پرداختند که جهت نیل به مرجع شدن نیاز به برنامه‌ریزی استراتژیک و ایجاد ظرفیت‌های علمی وجود دارد و به این نتیجه رسیدند که دانشگاه‌ها و بخش‌های دولتی نمایانگر تمام ظرفیت‌ها نیستند و ظرفیت‌های بسیار بیشتری وجود دارد که با مشارکت بخش‌ها و نهادهای مختلف بویژه همکاری‌های بین بخشی و بین دانشگاهی می‌توان از آنها بهره برد. پیشرفت‌های بسیاری در علوم جدید در رشته‌های بین رشته‌ای اتفاق افتاده است و این همکاری‌ها به گام‌های محکم در جهت اقتدار علمی کمک می‌کند (۵).

جانسون و همکاران (۲۰۲۰) در تحقیقی به بررسی رویکردهای آمریکایی‌ها در مورد انگیزه‌های دانشمندان برای انجام کارهای علمی پرداختند و بیان کردند در مسیر تبدیل به مرجع علمی شدن علیرغم وجود چند تفاوت در رتبه‌بندی انگیزه‌های بیرونی، افراد تمایل داشتند که کارهای علمی را بدون توجه به کارفرمای خود به عنوان مقوله انگیزشی درونی در نظر گیرند که همزمان با رویکردهای بیرونی نظیر استفاده از ظرفیت‌های فردی و گروهی و بخشی توجه به بخش انگیزش درونی هم از اهمیت برخوردار است (۶).

زپ (۲۰۲۰) در پژوهشی به بررسی مرجعیت و اقتدار علم و مشروعیت سازمان‌های بین‌المللی نظیر یونسکو و بانک جهانی در حاکمیت آموزش جهانی پرداخت. در این تحقیق بیان شد که مشروعیت سازمان‌های بین‌المللی در حاکمیت آموزشی جهانی معمولاً به عنوان تابعی از قدرت نظارتی یا هنجاری آنها تلقی می‌شود. یافته‌ها بر مرجعیت علم به عنوان منبع اصلی

مشروعیت - و حتی بقای - در یک بستریطور روزافزون شلوغ و رقابتی حاکمیت آموزش جهانی تأکید می‌کنند (۷).

سیموئز و کرسپو (۲۰۲۰) در مقاله‌ای با عنوان «خود استنادها و ارزیابی علمی: رهبری، تأثیر و عملکرد» به بررسی مسئله مرجعیت علمی در مقوله هدایت و راهبری موضوعات علمی پرداختند. و به ارائه رویکردی پرداختند که تجزیه و تحلیل را بر مفهوم جدید و گسترده تر مرجعیت علمی متمرکز می‌کند. برای انجام تحقیق روش را با یک مثال تجربی مقایسه کردند، و اقتصاددانان زن و مرد دانشگاه‌های برتر دنیا را در زمینه انتشار علوم با هم مقایسه کردند و دریافتند که شواهدی وجود تفاوت‌های اساسی جنسیتی را از نظر رهبری علمی، و مرجعیت علمی و تأثیر علمی برجسته می‌کند(۸).

فنگ و چپمن (۲۰۲۰) در مقاله‌ای تحت عنوان «جهش ببر: نقش تاریخ در قانونی کردن اقتدار برنامه ریزان مدرن چینی» به بررسی مرجعیت و اقتدار علمی برنامه ریزان چین در ساختارهای شهری می‌پردازد. در این مقاله این تأکید بر انسجام درون حرفه‌ای مطرح می‌شود و استدلال می‌شود که برنامه ریزان در چین مدرن نقش خود را به صورت درجه‌ای بین مجموعه‌های بسیار متفاوت ارزش‌ها و اولویت‌ها تعریف می‌کنند. با الهام از تأملات والتر بنیامین در مورد تاریخ، در این مقاله استدلال شد که مدل‌های اولیه اقتدار حرفه‌ای و مرجعیت علمی از سنت‌های کنفوسیوس و سوسیالیستی برای مقابله با عدم قطعیت‌های تصمیم‌گیری حرفه‌ای در یک زمان بسیار متناقض، استخراج و ابداع می‌شوند (۹).

کریس (۲۰۱۹) در پژوهشی با نام «ظهور و افول مرجعیت علمی - و چگونگی بازگرداندن آن» به ظهور و بروز و نیز افول رویدادهای علمی از عصر گالیله تا به امروز می‌پردازد و بیان می‌دارد که اقتدار علم دوباره مورد حمله قرار گرفته است. در مناطقی که درگیر پیامدهای ملی و جهانی - از آب و هوا تا پزشکی - هستند، رهبران سیاسی احساس اطمینان دارند که

می‌دهند. در بخش کیفی با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند و با در نظر گرفتن قانون اشباع به تعداد ۱۳ نفر به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. پژوهشگر بعد از مصاحبه سیزدهم با اشباع داده‌ها مواجه شد، ولی جهت اطمینان از کفایت داده‌ها، فرایند مصاحبه تا نفر سیزدهم ادامه یافت، لذا نمونه آماری در این بخش ۱۳ نفر می‌باشد. در بخش کمی بر اساس فرمول کوکران در سطح اطمینان ۹۵٪ و خطای اندازه‌گیری $\alpha=5\%$ ، تعداد ۳۲۰ نفر با روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای براساس واحد دانشگاهی انتخاب شدند. جهت جمع‌آوری داده‌ها از پرسش‌نامه محقق ساخته رهبری دانش محور دارای ۹۱ سوال و ۲ بعد «فردی و سازمانی» و ۶ مولفه «ویژگی‌های رهبران دانش محور، مهارت‌های رهبران دانش محور، رفتارهای رهبران دانش محور، نقش ساختاری رهبران دانش محور در سازمان، نقش محتوایی رهبران دانش محور در سازمان و نقش زمینه‌ای رهبران دانش محور در سازمان» می‌باشد. پرسش‌نامه مرجعیت علمی بیک‌زاده و همکاران (۱۳۹۸) این پرسش‌نامه دارای ۶۰ سوال و ۹ بعد «تولید و خلق دانش، توسعه خلاقیت، نظارت و ارزیابی مشارکتی مستمر، توسعه منابع مالی، تجاری سازی دانش، ساختار سازمان، مدیریت تحول آفرین، استقلال علمی و فرهنگ سازمان» می‌باشد. روایی صوری و محتوایی ابزارها به تایید استاد راهنما و مشاور رسید و روایی سازه آن‌ها با بار عاملی بیش‌تر از ۰/۵ محاسبه شد که مورد تایید قرار گرفت. و پایایی ترکیبی و آلفای کرونباخ آنها نیز بالای ۰/۷ محاسبه شد که مورد تایید می‌باشد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها در بخش آمار توصیفی از جداول فراوانی، درصد فراوانی، میانگین، انحراف معیار و در بخش آمار استنباطی، از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف جهت نرمال بودن توزیع داده‌ها و برای بررسی سوال‌های پژوهش از آزمون‌های تحلیل عاملی اکتشافی، تحلیل عاملی تاییدی و معادلات ساختاری استفاده شد. داده‌های به‌دست آمده از پرسش‌نامه از طریق نرم افزارهای SPSS۲۰ و PLS مورد تجزیه تحلیل قرار گرفت.

می‌توانند ادعاهای علمی را رد کنند و مرجعیت علمی رویدادها را همانند قرون وسطی به چالش بکشند، و اسطوره‌ها و حقایق منتخب آرمانگرایانه را جایگزین کنند، و بیان می‌دارد که همانند آنچه که بر گالیله در زندانی شدنش، محکوم شدنش و به بازداشت خانگی رفتنش آمد، اما، در پایان قرن، دولت‌های اروپایی شروع به شناختن اقتداری کردند که گالیله در پی تأسیس آن بود یعنی، مرجعیت علم، باید از آکادمی‌های علمی، کارگاه‌ها و دانشمندان حمایت شود (۱۰).

اکرم و همکاران (۲۰۱۹) در پژوهش با عنوان «مدیریت دانش، عملکرد پایدار تجارت و توانمندسازی رهبری» نگاهی چند بعدی به روند مدیریت دانش پرداختند. در بین رفتارهای مختلف رهبری، توانمندسازی رهبری به دلیل افزایش مجال فزاینده در تأمین استقلال و توانمندسازی کارکنان، اهمیت حیاتی را به خود اختصاص داده است. نتایج حاکی از رابطه مثبت بین ابعاد مدیریت دانش و همچنین تعدیل مثبت با توانمندسازی رهبری است (۱۱). بنابراین با عنایت به مطالب ارائه شده، پژوهش حاضر در پی پاسخگویی به این سوال می‌باشد: «تاثیر رهبری دانش محور بر مرجعیت به منظور ارائه مدل در دانشگاه‌های علوم پزشکی کلان منطقه یک چگونه است؟»

روش بررسی

پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی است که با رویکرد آمیخته (کیفی و کمی) با طرح اکتشافی انجام شد. در رویکرد کیفی از روش دلفی و در رویکرد کمی چون به بررسی وضعیت موجود پرداخته، از روش توصیفی از نوع پیمایشی استفاده شد. جامعه آماری آن را در بخش کیفی، اساتید دانشگاه‌های علوم پزشکی کلان منطقه یک به تعداد ۲۰ نفر و در بخش کمی، مدیران و معاونین واحدها، دانشکده‌ها، مدیران گروه‌ها و اساتید هیات علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی کلان منطقه یک آمایش آموزش عالی بخش سلامت کشور به تعداد ۱۸۵۱ نفر تشکیل

یافته‌ها

یافته‌های دموگرافیک تحقیق حاکی از آن است که ۴۴/۶ درصد از نمونه آماری را زنان و ۵۵/۶ درصد را مردان تشکیل می‌دهند که در گروه سنی کمتر از ۴۰ سال، ۶۱،۲۵ درصد در گروه سنی ۴۰ تا ۵۰ سال و ۲۷،۵۰ درصد در گروه سنی بالای ۵۰ سال قرار دارند. ۲۰/۹ درصد از نمونه آماری دارای سابقه کاری کمتر از ۱۰ سال، ۵۶/۳ درصد دارای ۱۰ تا ۲۰ سال و ۲۲/۸ درصد دارای سابقه کاری بالای ۲۰ سال می‌باشند. ۱۰/۹ درصد از نمونه آماری را مربی، ۶۴/۱ درصد استادیار، ۱۹/۱ درصد دانشیار و ۵/۹ درصد را استاد تشکیل می‌دهند.

جهت بررسی نرمال بودن توزیع داده‌ها از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف استفاده شد که نتایج آن در جدول ۱ ارائه شده است.

داده‌ها از توزیع نرمال پیروی می‌کنند: H_0

داده‌ها از توزیع نرمال پیروی نمی‌کنند: H_1

براساس داده‌های جدول ۱ چون در سطح اطمینان ۹۵٪ و خطای اندازه‌گیری $\alpha = 5\%$ ، سطح معناداری برای متغیرهای پژوهش $sig > 0.05$ محاسبه شد، لذا توزیع داده‌ها نرمال است و جهت تجزیه و تحلیل استنباطی داده‌ها، استفاده از آزمون‌های آماری پارامتریک مجاز است.

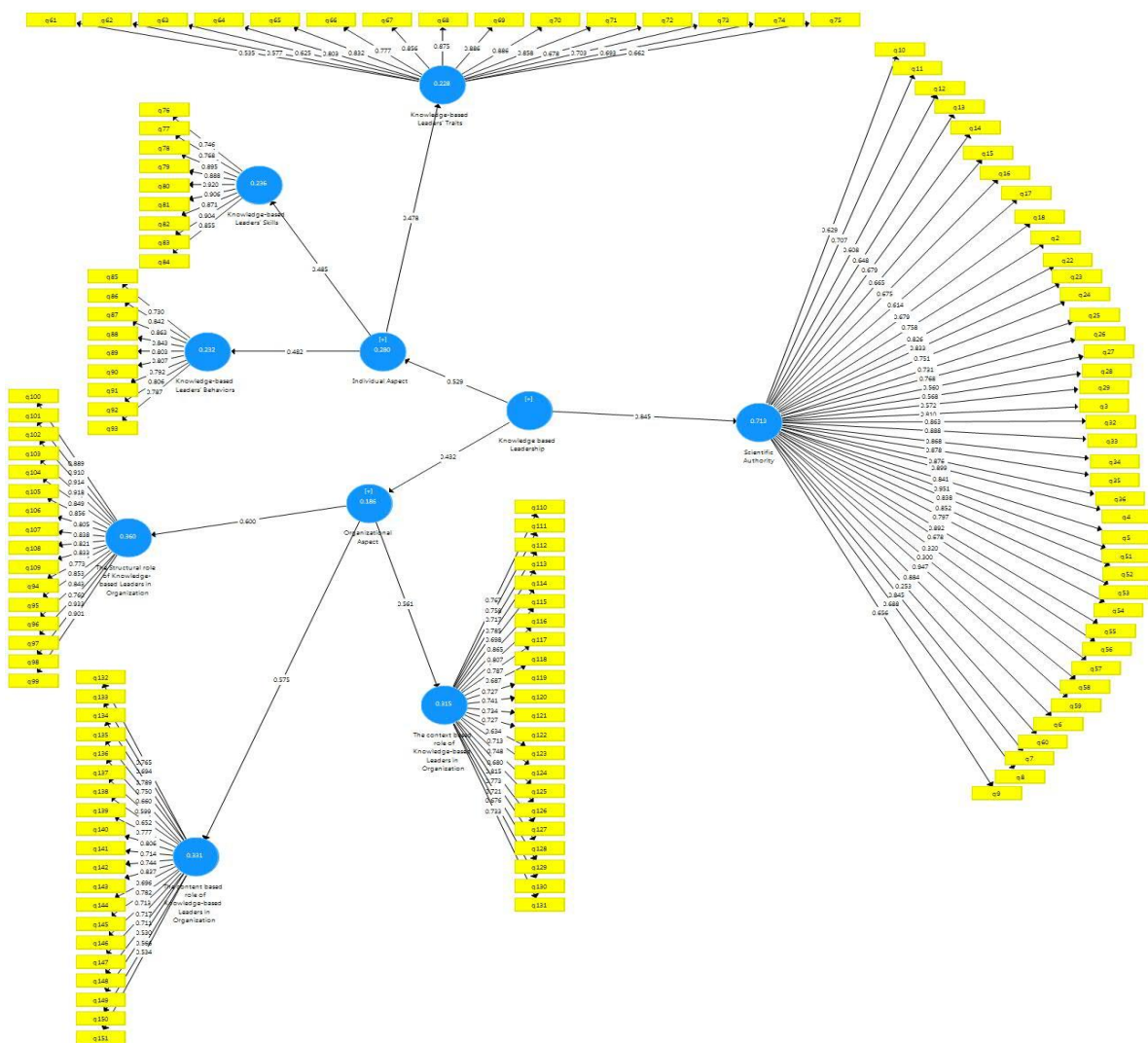
در پاسخ به سوال تحقیق پیرامون این مطلب که آیا رهبری دانش محور بر مرجعیت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی کلان منطقه یک تاثیر دارد از آزمون معادلات ساختاری استفاده شد. میزان اثرگذاری رهبری دانش محور بر مرجعیت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی کلان منطقه یک به همراه ارائه الگوی یکپارچه و متعادل براساس روابط بین متغیرها با استفاده از نرم افزار pls محاسبه شد که در نمودارهای ۱ و ۲ و جدول ۲ ارائه شده است.

با توجه به نمودارهای ۱ و ۲ و نتایج تحلیل مسیر مندرج در جدول ۲ بین متغیر مکنون برون‌زا (رهبری دانش محور) با متغیر مکنون درون‌زا (مرجعیت علمی)، براساس ضرایب مسیر، بار عاملی ۰/۸۴۵ برقرار است، همچنین به دلیل اینکه مقدار t -

value (۲۴/۴۹۲) در خارج بازه (۲/۵۸ و -۲/۵۸) قرار دارد در سطح اطمینان ۹۹٪ تاثیر رهبری دانش محور بر مرجعیت علمی معنی‌دار شده است. لذا می‌توان نتیجه گرفت که: تاثیر رهبری دانش محور بر مرجعیت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی کلان منطقه یک مثبت و معنادار می‌باشد. مرجعیت علمی با اعتماد به نفس، شکوفایی استعدادها، ابتکار، خلاقیت و نوآوری آغاز می‌شود که ادامه آن با شناخت و تبیین روابط بین اشیا و متغیرها، تولید علم درون‌زا و فناوری کیفی و پویا و در نهایت تحقق جامعه‌های دانش‌بنیان همراه است. در مسیر کسب مرجعیت علمی رویکرد های متفاوتی وجود دارد و کسب مرجعیت علمی نیازمند راهکارهایی است که در ابتدا به ساختاری بودن آن باید پرداخت و باید متذکر شد که توافق برای آینده‌نگری، استراتژی و یا مدلی جدید به جای الگوی فعلی، ایجاد شبکه‌ای قوی، حرفه‌ای در سرتاسر نظام آموزش عالی برای مشارکت و همکاری بین دانشگاهی به جای افزایش رقابت ناسالم، ایجاد تعادل اثربخش بین آموزش دانشگاهی با کیفیت و تحقیقات دانشگاهی با کیفیت، هیات‌های امنا، اعتماد کردن به دانشگاه (حذف عوامل سلسله مراتبی (عمودی و متمرکز)، استقلال هیات‌های امنای هر منطقه (فدرالیسم، افقی و غیر متمرکز)، بازنگری در وظایف و افزایش اختیارات است. دانشگاه‌ها و بالاخص داشگاه‌های علوم پزشکی با استعانت به جبهه دانشی و رهبری دانش بنیان باید گام در این مهم نهند و با خلق و تولید دانش منبعث از علم در مسیر تعالی به سمت تبدیل شدن به منبع علم و مرجعیت دانش حرکت کنند و در این مسیر باید شکوفایی استعدادهای تمامی دانشجویان، افزایش تجربه‌های عملی و تعاملی، افزایش تحمل‌پذیری، ایجاد تفکر انتقادی، افزایش ابتکار، خلاقیت، کارآفرینی و نوآوری، گسترش حس کنجکاوی در دانشجویان، تقویت مهارت‌های کلیدی دنیای بیرونی مانند مهارت‌های اجتماعی و مهارت‌های کسب و کار مورد توجه قرار گیرند.

جدول ۱. تجزیه و تحلیل نرمال بودن توزیع داده‌ها

ردیف	متغیر	حجم نمونه	سطح معناداری
۱	رهبری دانش محور	۳۲۰	۰,۲۲۹
۲	مرجعیت علمی		۰,۰۹۵

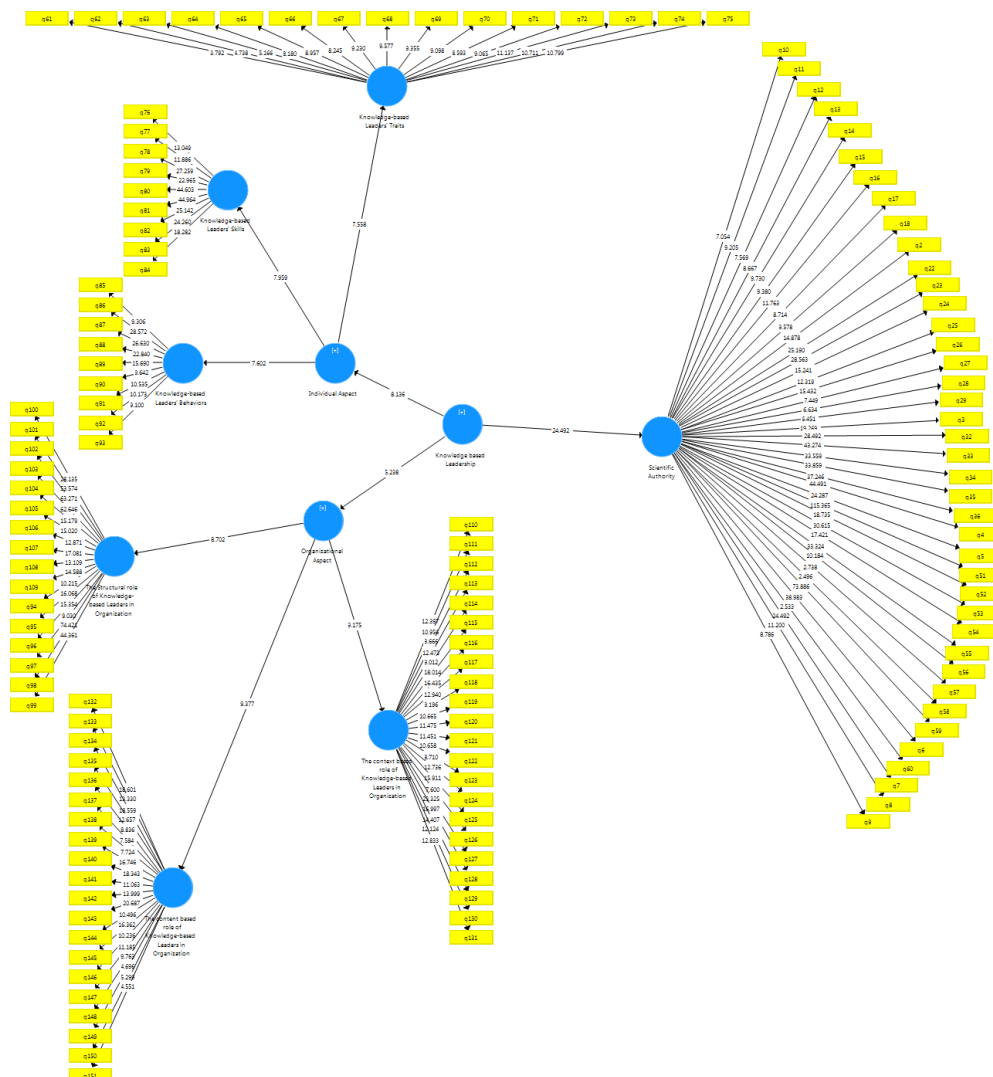

نمودار ۱. مدل ساختاری رابطه بین رهبری دانش محور و مرجعیت علمی در حالت تخمین استاندارد مسیر

جدول ۲. نتایج حاصل از یافته‌های تحلیل مسیر

متغیرها	SD	سطح معنی داری	آماره t	میانگین	ضریب استاندارد
تاثیر رهبری دانش محور بر مرجعیت علمی	۰,۰۳۴	۰,۰۰۰	۲۴/۴۹۲	۰,۸۴۷	۰,۸۴۵

نمودار ۲. مدل ساختاری تاثیر رهبری دانش محور و مرجعیت علمی در حالت معنی داری ضریب مسیر

بحث

(۱۷) که در پژوهش‌های خود به مؤلفه‌های رهبری دانش محور از قبیل چشم انداز، تسهیم دانش، خلق دانش، تفکر استراتژیک، تفکر سیستمی، قابل اعتماد، کاریزما، انگیزش، سرعت نوآوری، تسهیم دانش، خلق دانش، عملکرد نوآورانه، یادگیری، توانایی حل مسأله، فرآیندهای مدیریت دانش و صفات رهبر اشاره کردند، در یک راستا قرار دارد. چرا که مولفه‌هایی چون، انگیزش، آینده نگری، شکیبایی، توانمندسازی، انگیزه و غیره از مهارت‌ها و ویژگی‌های رهبران می‌باشد همسو می‌باشد. در تبیین این یافته

هدف کلی پژوهش حاضر، تاثیر رهبری دانش محور بر مرجعیت علمی به منظور ارائه مدل در دانشگاه‌های علوم پزشکی کلان منطقه یک می‌باشد یافته‌ها نشان داد که تاثیر رهبری دانش محور بر مرجعیت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی کلان منطقه یک مثبت و معنادار می‌باشد. این یافته با نتایج پژوهش‌های لیطفی و همکاران (۲)، یحیی پور و همکاران (۳)، حکمت افشار و همکاران (۱۳) و قمی و همکاران (۱۴)، حمیدی فر و همکاران (۱۶)، تفرشی و همکاران

کلان منطقه یک به منظور ارائه مدل مورد بررسی قرار گرفت. نتایج این پژوهش نشان داد که، تاثیر رهبری دانش محور بر مرجعیت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی کلان منطقه یک مثبت و معنادار می‌باشد. و مدل ارائه شده نیز دارای برزش مناسب می‌باشد. این یافته با نتایج حمیدی فر و همکاران (۱۶) که نشان دادند رهبری و مدیریت آموزش عالی نقش دارد؛ همخوانی دارد. لذا به مسئولان و مدیران او دست اندرکاران دانشگاه‌های علوم پزشکی پیشنهاد می‌شود که از رهبران دانش محور و اثربخش در سازمان استفاده نمایند تا بتوانند موجب ارتقاء مرجعیت علمی شوند.

- دانشگاه‌ها در جذب مدیران، به شایستگی و توانمندی آنان توجه نمایند؛ چرا که برای حفظ و ایجاد مرجعیت علمی، بهره برداری بهینه از مجموعه منابع کشور برای حرکتی منظم از وضعیت موجود به جایگاه علمی، در قالب نقشه جامع علمی کشور است، لذا دانشگاه می‌بایست مدیران شایسته و حرفه‌ای داشته باشند به کار می‌گیرند. دانشگاه دوره‌های آموزشی برای تحقق مرجعیت علمی، در حوزه علم و فناوری به منظور ارتقاء توانمندی‌ها و مهارت‌های تخصصی مدیران دانشگاه برگزار نمایند. چرا که مرجعیت علمی یک تلاش فردی، گروهی و بلندمدت است که مطابق با نیازهای فرد و جامعه برای تولید علم صورت می‌پذیرد.

- مدیران دانشگاه به مفهوم رهبری دانش محور توجه ویژه‌ای نمایند و با استفاده از مهارت‌های اساسی این سبک رهبری، دانشگاه، کارکنان و دانشجویان را رهبری و هدایت کنند.

- پیشنهاد می‌شود به جای یک مدل، چند مدل تدوین گردد تا اعضای نمونه آماری قدرت انتخاب و مشارکت بیشتر داشته باشند.

تقدیر و تشکر

پژوهشگران وظیفه خود میدانند از تمامی اعضای هیات

می‌توان گفت که در مسیر کسب مرجعیت علمی رویکرد های متفاوتی وجود دارد و کسب مرجعیت علمی نیازمند راهکارهایی است که در ابتدا به ساختاری بودن آن باید پرداخت و باید متذکر شد که توافق برای آینده‌نگری، استراتژی و یا مدلی جدید به جای الگوی فعلی، ایجاد شبکه‌ای قوی، حرفه‌ای در سرتاسر نظام آموزش عالی برای مشارکت و همکاری بین دانشگاهی به جای افزایش رقابت ناسالم، ایجاد تعادل اثربخش بین آموزش دانشگاهی با کیفیت و تحقیقات دانشگاهی با کیفیت، هیات‌های امناء، اعتماد کردن به دانشگاه (حذف عوامل سلسله مراتبی (عمودی و متمرکز)، استقلال هیات‌های امنای هر منطقه (فدرالیسم، افقی و غیر متمرکز)، بازنگری در وظایف و افزایش اختیارات است. دانشگاه‌ها و بالاخص دانشگاه‌های علوم پزشکی با استعانت به جبهه دانشی و رهبری دانش بنیان باید گام در این مهم نهند و با خلق و تولید دانش منبعث از علم در مسیر تعالی به سمت تبدیل شدن به منبع علم و مرجعیت دانش حرکت کنند و در این مسیر باید شکوفایی استعداد‌های تمامی دانشجویان، افزایش تجربه‌های عملی و تعاملی، افزایش تحمل‌پذیری، ایجاد تفکر انتقادی، افزایش ابتکار، خلاقیت، کارآفرینی و نوآوری، گسترش حس کنجکاو در دانشجویان، تقویت مهارت‌های کلیدی دنیای بیرونی مانند مهارت‌های اجتماعی و مهارت‌های کسب و کار مورد توجه قرار گیرند.

نتیجه‌گیری

امروزه، سازمان‌ها به خصوص نهادهای آموزشی با محیط رقابت جهانی مواجه هستند؛ لذا برای اینکه از قافله رقابت عقب نیافتند، احتیاج به رهبرانی دارند که دارای دانش و توانا بالا، چشم‌اندازی را برای سازمان خود ایجاد کنند و بتوانند کارکنان را برانگیزند و تلاش‌های آنها را در جهت تحقق اهداف و تعالی سازمان همسو و منسجم کنند. بنابراین در این پژوهش تاثیر رهبری دانش محور بر مرجعیت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی

تأثیر رهبری دانش محور بر مرجعیت علمی به منظور ارائه...

علمی که با صبر و حوصله فراوان در زمینه تکمیل پرسشنامه های این پژوهش همکاری کرده اند، کمال تشکر و قدردانی را به عمل آورد.

تأییدیه اخلاقی و کد اخلاق

حقوق مادی و معنوی و بایدها و نبایدهای مالکیت فکری محققان بر اساس قانون کپی رایت و با ذکر منابع محفوظ مانده است. این پرسشنامه‌ها بدون نام بود و در تکمیل آن‌ها اجباری در میان نبوده است. لازم به ذکر است که مقاله حاضر با کد اخلاق

۱۳۹۸،۰۹۹ IR.IAU.SARI.REC. تأیید شده است.

تعارض منافع

نتایج این پژوهش با منافع هیچ سازمان و یا افرادی تعارض ندارند.

منابع مالی

منابع مالی تمام منابع مالی این پژوهش را محققین آن تهیه و مصرف کرده‌اند.

1. Golfashani A, Salehi M. Presenting a model to explain the impact of insightful leadership on the academic independence of the universities of macro-medical sciences in region one of the country's health statistics. *Journal of Medicine and Cultivation*. 2020;28(1). [Persian]
2. Latifi M, Tahmasebi Blookabad R, Javadi M, Mirzaei Hashouki MH. Extraction and prioritization of strategies to achieve the scientific authority of the Islamic Republic of Iran with the method of performance analysis-importance. *Strategy Quarterly*. 2019; 27 (86), 29-5. [Persian]
3. Yahyapour Y, Aqbatbar Rudbari J, Nikbakhsh Nov and Mo'oudi, Simin. Identification of areas of scientific authority in Babol University of Medical Sciences. *Journal of Research in Medical Education*. 2018; 9 (1), 71-67. [Persian]
4. Taban m, Yassini A, Shiri A, Mohammadi E. Designing and explaining the pattern of scientific authority in higher education in Iran based on the biographies of the country's thinkers with a thematic analysis approach. *Journal of Scientific Studies*. 2017; 2 (6), 40-21. [Persian]
5. AHMADY S, KHAJEALI N. Challenges and opportunities of acquiring scientific authority in medical sciences: determination of the experts' views based on qualitative content analysis. *Journal of Advances in Medical Education & Professionalism*. 2020 Jan;8(1):32.
6. Johnson BB, Dieckmann NF. Americans' views of scientists' motivations for scientific work. *Public Understanding of Science*. 2020 Jan;29(1):2-0.
7. Zapp M. The authority of science and the legitimacy of international organisations: OECD, UNESCO and World Bank in global education governance. *Compare: A Journal of Comparative and International Education*. 2020 Jan 8:1-20.
8. Simoes N, Crespo N. Self-Citations and scientific evaluation: Leadership, influence, and performance. *Journal of Informetrics*. 2020 Feb 1;14(1):100990.
9. Feng X, Chapman K. 'The tiger's leap': The role of history in legitimating the authority of modern Chinese planners. *Urban Studies*. 2020 Jan 8:0042098019882913..
10. Crease RP. The rise and fall of scientific authority-and how to bring it back. *Nature*. 2019 Mar 1;567(7746):309-.
11. Akram MU, Chauhan C, Ghosh K, Singh A. Knowledge Management, Sustainable Business Performance and Empowering Leadership: A Firm-Level Approach. *International Journal of Knowledge Management (IJKM)*. 2019 Apr 1;15(2):20-35.
12. Hekmat Afshar M, Kalantari S, Sanagoo A, Mahasti Joybari L. [Revival of the Scientific Authority Approach in Iran: The Perspective of Graduate Students of Golestan University of Medical Sciences]. *Journal of Qualitative Research in Health Sciences*, 2014; 2 (2), 133-125.
13. Qomi H, Zadegan A, Alizadeh V, Khodayari MT, Hemmati MA. Investigating the factors of achieving scientific authority from the

perspective of professors of Tabriz University of Medical Sciences. *Ofoh Journal of Medical Education Development*, 2012; 4 (3), 53-51. [Persian]

14. Hamidiyefar F, Yousef K, Ebrahimi M. Leadership

and management in the internationalization of higher education. *Journal of Higher Education Research and Planning*, 2018; 23 (1), 71-49. [Persian]

The Impact of Knowledge-Based Leadership on Scientific Authority in the Macro Medical Sciences Universities of Region 1 in Order to Present a Model

Mohammad Kazem Mahmoudi¹, Dr. Mohammad Salehi^{2*}, Dr. Maryam Taghvaei Yazdi³

Abstract

Background and objective: The overall purpose of the present study was to investigate the impact of knowledge-based leadership on scientific authority in the Macro Medical Sciences Universities of region 1 in order to present a model.

Methods and Materials: The study, conducted in 2020, was to apply an exploratory design with a mixed (qualitative and quantitative) approach. In the qualitative section, the Delphi method was used and in the quantitative section, a descriptive survey method was used to analyze the universities status quo. The statistical population for the qualitative section included 20 persons and the quantitative section consisted of professors, managers and deputies of departments and colleges of macro-medical sciences universities summing up to 1851 individuals. Using purposeful sampling for the qualitative part, 13 persons and 320 individuals were selected for the quantitative part using stratified random sampling based on Cochran formula. To collect data, a researcher-made questionnaire on knowledge-based leadership with 91 questions and a scientific authority questionnaire with 60 questions were used. The exploratory factor analysis, confirmatory factor analysis, and structural equations were used to analyze the data.

Results: The results showed that knowledge-based leadership had a relation with scientific authority with the standard coefficient of 0/845.

Conclusion: The impact of knowledge-based leadership on the scientific authority and internationalization of medical sciences universities was positive and significant, and the proposed model had a good fitness.

Keywords: Knowledge-Based Leadership, Scientific Authority, Medical Sciences University, Region 1

1. PhD student in Higher Education Management, Sari Branch, Islamic Azad University, Sari, Iran, Email: Mohammad.mahmoodi321@gmail.com, Contact Number: 09112568350, ORCID Code: 0000-0002-6799-0809
- 2*. Corresponding author, Associate Professor, Department of Educational Management, Sari Branch, Islamic Azad University, Sari, Iran, Email: Drsalehi@iasari.ac.ir, Contact Number: 09111514242, ORCID Code: 0000-0001-8127-8570
3. Associate Professor, Department of Educational Management, Sari Branch, Islamic Azad University, Sari, Iran, Email: m-taghvaeeyazdi@yahoo.com
ORCID Code: 0000-0003-0066-7078